

DE VERWOESTINGEN
VAN DEVIL'S ACRE

RANSOM RIGGS

— — — — —
DE VERWOESTINGEN VAN DEVIL'S ACRE

— — — — — HET ZESDE BOEK VAN — — — — —

DE BIJZONDERE KINDEREN

— — — — — VAN MEVROUW PEREGRINE — — — — —

VERTAALD DOOR TINE POESEN

Lees ook:

De bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine

Omhulde stad.

Het tweede boek van de bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine

Bibliotheek der Zielen.

Het derde boek van de bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine

De kaart der dagen.

Het vierde boek van de bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine

De samenspraak van de vogels.

Het vijfde boek van de bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine

Bijzondere vertelsels

De vertaler ontving voor deze vertaling een werkbeurs
van Literatuur Vlaanderen

Ransom Riggs

De verwoestingen van Devil's Acre. Het zesde boek van de bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine

© 2021 Ransom Riggs

© 2022 voor het Nederlandse taalgebied: Clavis Uitgeverij, Hasselt – Alkmaar – New York

Ministerie van Bijzondere Zaken-stempel op p. 351, 356 en 395 © 2018 Chad Michael Studio

Foto van man met computer op p. 40 © 2021 Steve Ciarcia

Beer- en antilopekoppen op p. 300 en 301 © EVGENY LASHCHENOV / 123RF.COM

Ramkoppen op p. 300 en 301 © acceptphoto / 123RF.COM

Poster op p. 435 © Natalia Chernyshova / 123RF.COM

Vertaalde verzen van Aeschylus op p. 304 © 2012 Gerard Koolschijn

Vertaling uit het Engels: Tine Poesen

Oorspronkelijke titel: *The Desolations of Devil's Acre*

Oorspronkelijke uitgever: Dutton Books, een imprint van Penguin Random House LLC, New York

Trefw.: tijdreizen, Amerika, avontuur, oorlog, Europa, vriendschap

NUR 285

ISBN 978 90 448 4467 2

D/2022/4124/041

Alle rechten voorbehouden

www.clavisbooks.com

Voor Jodi Reamer, slayer of beasts

Soms zie je een oude foto, een oude vriend of een oude brief
die je eraan herinnert dat je niet meer bent wie je vroeger was,
omdat de persoon van toen, die van dit soort dingen hield,
zulke dingen koos en dat soort dingen schreef, is verdwenen.

Onbewust heb je een hele afstand afgelegd;
het vreemde is vertrouwd geworden en het vertrouwde misschien niet
vreemd, maar dan toch ongemakkelijk of onaangenaam.

— Rebecca Solnit

‘The Blue of Distance’

A Field Guide to Getting Lost

HOOFDSTUK EEN

Een hele tijd is er alleen duisternis, het geluid van donder in de verte en het vage gevoel dat ik val. Verder heb ik geen ik, geen naam. Geen herinnering. Ik ben me er vaag van bewust dat ik die dingen ooit had, maar nu zijn ze weg en ben ik bijna niets. Eén enkel foton van afnemend licht dat ronddraait in een hongerige leegte.

Het zal niet lang meer duren.

Ik ben bang dat ik mijn ziel kwijt ben, maar weet niet hoe dat is gebeurd. Ik herinner me alleen nog langzaam rollende donder met daarin de lettergrepen van mijn naam, wat die vroeger ook was, zo langgerekt dat hij onherkenbaar is. Een hele tijd is er alleen dat en het donker, tot er een ander geluid bij komt: wind. Daarna ook regen. Er is wind en donder en regen en vallen.

Er ontstaat iets, langzaam maar zeker. Ik sta op uit de geul, ontsnap aan de leegte. Mijn ene foton wordt een fonkelende cluster.

Ik voel iets ruws tegen mijn gezicht. Ik hoor knarsende touwen. Het geluid van iets dat wappert in de wind. Misschien ben ik op een boot. Gevangen in de onverlichte buik van een of ander schip dat door de storm heen en weer wordt geklotst.

Eén oog gaat knipperend open. Vage vormen razen boven me. Een rij zwaaiende slingers. Te strak opgewonden klokken die niet meer gelijklopen, kreunend, tandwielen die elk moment kunnen knappen.

Ik knipper met mijn ogen en de slingers worden lichamen die schoppend en kronkelend van het schavot worden geduwd.

Ik ontdek dat ik mijn hoofd kan draaien. Wazige vormen worden scherper. Ruwe, groene stof tegen mijn gezicht. Boven me zijn de tiktakkende lichamen veranderd in een rij planten aan de balken, die in knarsende rieten mandjes door de stormwind heen en weer worden geblazen.

Daarachter trilt en wappert een muur van insectengaas.

Ik lig op een veranda. Op de ruwe, groene vloer van een veranda.

Ik ken deze veranda

Ik ken deze vloer

Verderop zie ik een gazon in de gietende regen met daarachter een donkere muur van zwiepende palmbomen.

Ik ken dat gazon

Ik ken die palmbomen

Hoelang lig ik hier al? Hoeveel jaren?

de tijd speelt weer een spelletje met me

Ik probeer mijn lichaam te bewegen, maar kan alleen mijn hoofd draaien. Mijn ogen schieten naar een kaarttafeltje en twee vouwstoelen. Opeens weet ik zeker dat, als ik mijn lichaam zou kunnen overtuigen om overeind te komen, ik een leesbril op het tafeltje zal aantreffen. Een half gespeeld spel Monopoly. Een dampende kop koffie.

Er is net iemand hier geweest. Er zijn net woorden uitgesproken. Ze hangen nog in de lucht en keren als een echo terug.

‘Wat voor soort vogel?’

Een jongensstem. Mijn stem.

‘Een grote roofvogel, die een pijp rookte.’ Deze stem klinkt hees, met een zwaar accent. De stem van een oude man.

‘Je denkt zeker dat ik dom ben, opa?’ antwoordt de jongen.

‘Dat zou ik nooit van jou denken.’

De jongen weer: ‘Maar waarom wilden de monsters jullie pijn doen?’

De oude man duwt zijn stoel schrapend naar achteren en staat op. Hij gaat iets halen wat ik moet zien, zegt hij. Foto’s.

hoelang is dat geleden

een minuut

een uur

Als ik niet snel opsta, is hij bezorgd. Dan denkt hij dat ik een spelletje met hem speel en daar houdt hij niet van. Ooit verstopte ik me voor de grap in het bos en toen hij me niet meteen vond, werd hij zo boos dat hij vuurrood werd en begon te vloeken. Achteraf zei hij dat hij bang was, maar hij wilde me niet vertellen waarvoor.

De regen komt met bakken uit de hemel. Deze storm is een woedend, levend ding, en heeft al een fikse snee in de hor gemaakt, die klappert als een vlag in een rukwind.

er is iets mis met mij

Ik duw mezelf omhoog op mijn elleboog, verder lukt niet. Mijn oog valt op een eigenaardige zwarte afdruk op de vloer. Een brandvlek die de contouren van mijn lichaam volgt.

Ik probeer helemaal rechtop te gaan zitten. Donkere vlekken draaien voor mijn ogen.

Dan een enorme klap. Alles wordt verblindend wit.

zo helder   zo dichtbij   zo luid

Het klonk als een ontploffing maar dat was het niet; het is bliksem die buiten is ingeslagen, zo dichtbij dat de flits en de donderslag samenvallen.

En nu zit ik met bonkend hart overeind. Ik hou een trillende hand voor mijn ogen.

De hand ziet er gek uit. Hij is te groot. De vingers zijn te lang. Er groeien zwarte haartjes tussen de knokkels.

waar is de jongen   ben ik de jongen niet?   ik hou niet van spelletjes

Om de pols zitten pijnlijke rode striemen.

handboeien   vastgemaakt aan een verandaleuning   in een storm

Ik kan het tafelblad zien en het is leeg.

Er staat geen koffiekop. Er staan geen glazen.

hij komt niet terug

Maar dan, onmogelijk, komt hij toch terug. Hij staat daar buiten, aan de

rand van het bos. Mijn grootvader. Hij loopt door het hoge gras in zijn gele regenjas die afsteekt tegen de donkere palmbomen, rug gebogen tegen de wind, met zijn kap over zijn ogen getrokken tegen de harde regen.

wat doet hij daar   *waarom komt hij niet binnen*

Hij blijft staan. Tuurt omlaag naar iets in het te hoge gras.

Ik steek mijn hand op. Roep zijn naam.

Hij recht zijn rug, en dan pas dringt het tot me door: er klopt iets niet aan hem. Hij is te smal gebouwd. Hij beweegt te soepel voor een oude man met een artritische heup.

want hij is het niet

Hij komt op een drafje naar me toe, naar het huis, naar de gescheurde en flapperende hordeur.

dat komt niet door de storm

welke monsters?

verschrikkelijke monsters met een bochel, een rottende huid en zwarte ogen

Ik sta overeind als hij de hordeur opengooit en de deuropening vult.

‘Wie ben jij?’ vraagt hij.

Het klinkt mat, gespannen. Hij trekt de kap van zijn regenjas naar achteren. Hij is van middelbare leeftijd, zijn scherpe kin wordt benadrukt door een getrimde roodbruine baard en zijn ogen gaan schuil achter een zonnebril.

Het is zo’n bevreemdende ervaring om in het gezelschap van een andere persoon te zijn en op twee benen te staan, dat het nauwelijks tot me door-dringt hoe raar het is dat hij midden in een storm een zonnebril draagt.

Automatisch geef ik antwoord.

‘Jakkob,’ zeg ik, en pas als ik het hardop uitspreek klinkt het fout.

‘Ik ben de makelaar,’ zegt hij, maar ik weet dat hij liegt. ‘Ik kwam de ramen dichtspijkeren tegen de storm.’

‘Daar bent u nogal laat mee,’ zeg ik.

Hij komt langzaam binnen, alsof hij een schichtig dier benadert. De hor-

deur valt met een zucht dicht. Hij werpt een blik op de brandvlek op de vloer en kijkt vervolgens weer strak naar mij.

‘Jij bent het,’ zegt hij. Zijn vingers strijken over het tafeltje terwijl hij stampend met zijn zwarte laarzen naar mij loopt. ‘Jacob Portman.’

Mijn naam. Mijn echte naam. Er komt iets omhoogborrelen uit de geul, uit het donker.

een afschuwelijke mond gevormd door spiraalvormige wolken, die mijn naam brult

een mooi meisje met ravenzwart haar   *naast me*
schreeuwend

‘Ik geloof dat je een goede vriend van me hebt ontmoet,’ zegt de man. Zijn glimlach heeft iets venijnigs. ‘Hij had verschillende namen, maar jij kende hem als dokter Golan.’

de afschuwelijke wolkenmond

een vrouw stuiptrekkend in het gras

De beelden duiken met een plotselinge kracht in mijn hoofd op. Ik schuifel achteruit tot ik tegen een glazen deur bots. De man loopt naar voren en haalt iets uit zijn zak. Een zwart doosje met metalen haakjes.

‘Draai je om,’ beveelt hij.

Ik ben me er opeens van bewust dat er veel op het spel staat, en dat ik mezelf moet verdedigen. Daarom stel ik me onderdanig op en steek mijn handen in de lucht alsof ik me overgeef, maar zodra hij dichterbij komt, stomp ik hem met twee vuisten in zijn gezicht.

Hij schreeuwt het uit als zijn zonnebril van zijn neus vliegt. De ogen erachter zijn glanzende witte eieren die zich in zijn schedel hebben geboord, en ze kijken moorddadig. Met een luide knal vonkt er blauw licht tussen de haken van zijn zwarte doosje.

Hij werpt zich op mij.

Ik voel een schok, een branderig gevoel als hij me door mijn shirt heen

een stroomstoot geeft, en ik vlieg naar achteren tegen de glazen deur. Om een of andere reden verbrijzelt die niet.

Hij zit boven op me. Ik hoor het gezoem van de taser die herlaadt. Ik probeer hem van me af te duwen, maar ik ben zelf nog verzwakt en buiten adem. Een felle pijn schiet door mijn schouder en mijn hoofd.

En dan schokt hij, stoot een schreeuw uit en verslapt, en ik voel iets warms langs mijn nek lopen.

Ik bloed. (Bloed ik?)

De man graait naar iets en valt van me af. Het iets heeft een bronzen handvat en steekt zo'n vijftien centimeter uit zijn nek.

En nu is er een vreemde nieuwe duisternis achter hem, een levende schaduw, en daaruit verschijnt een hand die de zware asbak van mijn grootvader oppakt en hem hard tegen het hoofd van de man slaat.

Met een kreun zakt hij in elkaar. Er stapt een meisje uit de schaduw.

Hét meisje – het meisje van Ervoor – met lang zwart samengeklit haar dat nat is van de regen, een lange modderige zwarte jas en indringende donkere ogen die mijn gezicht bang opnemen tot er een glimp van herkenning in oplicht. En hoewel nog niet alle puzzelstukjes zijn bovengedreven, en hoewel het me duizelt, weet ik dat het een wonder is wat hier gebeurt: dat we leven, en dat we hier zijn, en niet op die andere plek.

mijn god

gebeurtenissen zo gruwelijk dat ik er geen woorden voor vind

Het meisje zit nu op haar hurken bij me op de grond, omhelst me. Ik sla mijn armen om haar nek alsof het een reddingsboei is. Haar lichaam is ijskoud en ik voel dat ze trilt.

Zonder los te laten zegt ze mijn naam. Steeds opnieuw, en met elke herhaling sta ik iets steviger met mijn voeten in het Nu.

'Jacob, Jacob. Weet je nog wie ik ben?'

De man op de grond gromt. Het aluminium geraamte van de hordeur

kreunt, net als de storm, het woeste weer dat we blijkbaar hebben meegebracht uit de andere plek.

En de herinneringen komen terug.

'Noor,' zeg ik. 'Noor. Jij bent Noor.'

In een flits kwam het allemaal terug. We hadden het overleefd. We waren uit V's ingestorte lus ontsnapt. En nu waren we in Florida, op het groene kunstgras op de veranda van mijn grootvader, in het heden.

Shock. Ik denk dat ik nog steeds in shock was.

We kropen dicht tegen elkaar aan op de grond, klampten ons aan elkaar vast terwijl de storm tekeering, tot de rillingen in ons lichaam afnamen. De man met de gele regenjas lag roerloos op de grond, afgezien van het afzwakkende rijzen en dalen van zijn borstkas. Het kunstgras om hem heen was doordrenkt van plakkerig bloed. Het bronzen handvat van het wapen waarmee Noor hem had neergestoken, stak uit zijn nek.

'Dat was de briefopener van mijn grootvader,' zei ik. 'En dit was zijn huis.'

'Je grootvader.' Ze bracht haar hoofd wat naar achteren, zodat ze me kon aankijken. 'Die in Florida woonde?'

Ik knikte. Een donderslag liet de muren beven. Noor keek om zich heen en schudde bedenkelijk haar hoofd. *Dit kan niet echt zijn.* Ik wist precies hoe ze zich voelde.

'Hoe?' zei ze.

Ik gebaarde naar de brandvlek op de vloer. 'Daar werd ik wakker. Ik heb er geen flauw idee van hoelang ik bewusteloos was. Of zelfs welke dag het is.'

Noor wreef in haar ogen. 'Ik ben ook helemaal in de war. Alles loopt door elkaar.'

'Wat is het laatste dat je je herinnert?'

Fronsend dacht ze na. ‘We gingen naar mijn vroegere appartement. En toen waren we aan het rijden ...’ Ze sprak langzaam, alsof ze zich een droom voor de geest probeerde te halen. ‘En we waren in een lus ... We hebben V’s lus gevonden! En we waren op de vlucht voor een storm. Nee, een tornado.’

‘Waren het niet twee tornado’s?’

‘En toen hebben we haar gevonden! Toch? We hebben haar gevonden!’ Ze pakte mijn handen en kneep erin. ‘En toen ...’

Haar handen werden slap en haar blik leeg. Haar lippen gingen uit elkaar, maar er kwamen geen woorden. De gruwelen keerden terug, overspoelden haar.

Mij ook.

Murnau. Over V heen gebogen in het gras met een mes in de hand. Zijn arm triomfantelijk in de lucht terwijl hij naar de wervelende draaikolk rende.

Ik voelde een steek door mijn borstkas gaan die me even de adem benam. Noor begroef haar gezicht tussen haar knieën en begon heen en weer te wiegen. ‘O mijn god,’ kermde ze. ‘O god, o god, o god.’ Ik dacht dat ze voor mijn ogen zou oplossen, of in brand zou vliegen, of het licht uit de ruimte zou zuigen.

Maar een paar tellen later keek ze met een ruk op. ‘Waarom zijn we niet dood?’

Er ging een huivering door me heen.

Misschien zijn we dat wel.

Voor zover ik wist, waren we verpletterd door V’s ingestorte lus, zoals Caul gepland had. Het enige concrete bewijs dat wat ik nu meemaakte meer was dan een of ander vagevuurachtig geheugengat, de laatste stuiptrekkingen van een stervend brein, was Noor zelf.

Nee – ik duwde de gedachte weg – we waren hier, en we leefden nog.

‘Ze heeft ons op de een of andere manier bevrijd,’ zei ik. ‘En hierheen gebracht.’

‘Door een soort van nooduitgang. Een uitwerpknop.’ Noor wrong zich in de handen en knikte. ‘Dat is de enige verklaring.’

Naar het huis van mijn grootvader, het huis van haar mentor en baas.

Hij had haar de kneepjes van het vak geleerd en nauw met haar samengewerkt. Het klonk best logisch. Wat niet logisch was, was dat er hier geen lus was. Dus hoe had ze het dan klaargespeeld?

‘Als ze ons heeft bevrijd,’ zei Noor, ‘heeft ze zichzelf misschien ook bevrijd.’ Er klonk een sprankje hoop in haar stem, maar het was manisch, alsof ze balanceerde op de punt van een mes. ‘Misschien is ze hier. En misschien heeft ze het ...’

Ze kreeg het einde van die zin niet over haar lippen. *Overleefd.*

‘Hij heeft haar hart eruit gehaald,’ zei ik zacht.

‘Je kunt leven zonder hart. Heel even, tenminste ...’ Ze zwaaide met haar hand. De hand beefde.

We hadden nog maar net opnieuw grip op de realiteit gekregen of ze ontglipte haar weer.

‘Kom op, kom, we moeten gaan kijken.’ Ze stond al overeind en stootte een spervuur van woorden uit. ‘Als er ook maar één kans bestaat, moeten we ...’

‘Wacht even, we weten niet wat er ...’

Daarbinnen zit, wilde ik zeggen. Op ons te wachten.

Maar ze was het donkere huis al in gelopen.

♦ ♦ ♦

Ik legde een hand tegen de muur en stond wankel op. Noor was helemaal over haar toeren, dus ik mocht haar niet uit het oog verliezen. Ze putte kracht uit de dwaze hoop dat V misschien nog leefde en verdrong zo de wanhoop die haar dreigde te verpletteren. Maar ik was bang dat de schok nog groter zou zijn als ze uiteindelijk teleurgesteld werd. En ik mocht het niet laten gebeuren dat Noor Pradesh instortte.

Als Murnau in zijn verachtelijke opdracht was geslaagd, als wat ik in die tornado had zien verschijnen echt was – Cauls gezicht in de wervelende wol-

ken, zijn stem die de lucht doorkliefde – als hij echt helemaal terug was, dan waren de angstaanjagendste voorspellingen van de profetie al uitgekomen. Dat betekende dat het hele bijzonderdom met uitsterven was bedreigd. Wie weet waartoe Caul in staat was nu hij een van de krachtigste potten uit de Bibliotheek der Zielen had leeggedronken, in de instorting was verpletterd en weer tot leven was gekomen.

Wedergeboren.

Nu ben ik de Dood geworden, de vernietiger van werelden.

Hoe erg het ook was of zou worden, één ding wist ik zeker: de wereld had Noor Pradesh nodig. Zij was een van de zeven. Een van de bijzonderen van wie de komst was voorspeld, die het bijzonderdom konden bevrijden – van Caul? – die *de deur konden dicht* – waarheen? de hel? – en hoe bizar het allemaal ook klonk, het was niet bizarder dan de delen van de profetie die al waren uitgekomen. Ik trok de voorspelling niet langer in twijfel. Ik trok ook mijn eigen ogen niet langer in twijfel.

Dit was geen droom en geen laatste mijmering van een stervende geest. Dat wist ik nog zekerder toen ik door de glazen deur de woonkamer in struikelde. Het huis zag er nog precies zo uit als mijn vrienden en ik het enkele weken eerder hadden achtergelaten: haastig opgeruimd en bijna leeg, de boeken die mijn vader niet had weggegooid stonden weer op de planken, vuilnis dat op de vloer had gelegen zat in zwarte plastic zakken. De lucht was muf en verstikkend.

Noor rende als een balletje in een flipperkast van de ene hoek naar de andere. Ze trok een stoflaken van de bank en wierp zichzelf vervolgens over de rugleuning om erachter te kijken. Ik hield haar tegen bij het raam – begon te zeggen: ‘Noor, wacht’ – toen we allebei schrokken van een donderslag. We keken door het natgeregende raam naar buiten. Er lag allerlei rotzooi in de tuin. De luiken van de donkere huizen in de doodlopende straat waren gesloten. Een doodse buurt.

En toch.

‘Dat schepsel had waarschijnlijk vrienden,’ zei ik. ‘Ze kunnen elk moment hier zijn.’

‘Laat ze maar komen.’ Haar ogen stonden kil. ‘Ik ga niet weg voordat we elke kamer hebben doorzocht. Elke bezemkast.’

Ik schudde mijn hoofd. ‘Ik ook niet.’

Er was niemand in de slaapkamer. Niemand onder het bed. Het voelde belachelijk om op onze knieën te gaan zitten om het te controleren, als kinderen op monsterjacht, maar ik deed het toch. Er zat een rechthoekige afdruk in het tapijt waar het oude sigarenkistje van mijn grootvader had gestaan, het kistje dat ik had gevonden na zijn dood, vol foto’s die mijn levensloop voorgoed zouden veranderen. Maar V was nergens te bekennen, dood noch levend. Niet in de kast. En niet in de badkamer, waar Noor het douchegordijn met een ruk opzijtrok, maar alleen een verschrompeld stukje zeep aantrof.

In de logeerkamer vonden we alleen een stapel verhuisdozen en schimmelvlekken op het tapijt. Ik merkte dat Noor steeds wanhopiger werd. Tegen de tijd dat we bij de garage kwamen, was ze V’s naam aan het roepen. Het was verschrikkelijk. Het brak mijn hart.

Ik knipte de lichten aan. Onze ogen gleden over een wirwar van afgedankte troep en klusjes die mijn grootvader nooit had afgemaakt: twee ladders, die elk een sport misten. Een logge oude televisie met gebarsten scherm. Rollen draad en touw. Mijn grootvaders werktafel, bezaaid met gereedschap en tijdschriften over houtbewerking. Ik zag mijn en zijn geest daar, schouder tegen schouder onder het licht van een bureaulamp, terwijl we met punaises een rode draad over een kaart spanden. De jongen dacht al die tijd dat het maar een spelletje was, een verhaal.

De garagepoort rammelde door een plotse luchtverplaatsing, waardoor ik met een schok weer in het heden belandde. Mijn oog viel op de wapen-

kast van mijn grootvader, het enige ding in de garage dat groot genoeg was om een persoon in te verbergen. Noor kwam als eerste in beweging en begon aan de klinken te trekken. De deuren gingen een centimeter open en toen werd er een ketting strak getrokken. Iemand, zo goed als zeker mijn vader, had een hangslot aan de kast bevestigd. Door de kier zagen we een rij geoliede geweerlopen. De wapens die het leven van mijn grootvader hadden kunnen redden, als ik de sleutel niet had afgepakt.

Verrast trok Noor haar hoofd terug, ze draaide zich om en rende zonder een woord te zeggen het huis weer in. Ik liep achter haar aan naar het kantoor van mijn grootvader, de enige kamer die we nog niet hadden doorzocht. De kamer waar Olive met haar voeten had gestampt en een plek had ontdekt die hol klonk, waarna we het vloerkleed hadden weggerold en een deur in de vloer hadden aangetroffen met daaronder een bunker. Een bunker waar V waarschijnlijk van op de hoogte was ... Misschien had ze zelfs de code geweten.

Dat probeerde ik tegen Noor te zeggen, te roepen boven de storm die steeds harder tekeering en boven Noors eigen geroep – *Ben je hier? Mama, waar ben je?* – maar ze hoorde me niet en keek me niet aan. Ze schoof Abes lege bureau opzij en rende weg om het kleine kastje te doorzoeken, dus gaf ik het op en begon het zware vloerkleed zelf moeizaam op te rollen. Ik probeerde me te herinneren waar het luik ook alweer was, maar kon niet helder denken.

V was nergens in het kantoor. Ik besloot dat V ook niet in de bunker was. Ik kon me niet voorstellen dat ze ontsnapt was en alleen was gaan schuilen, zonder ons te waarschuwen. Dus toen Noor de kamer uit rende, stond ik op en spurtte achter haar aan.

Ik vond haar verstijfd als een standbeeld in het midden van de woonkamer, zwaar hijgend maar geconcentreerd. Ze wenkte me dichterbij.

‘Stel nou dat we er allemaal samen doorheen zijn gekomen?’ zei ze zacht-

jes, met haar ogen op een punt in de verte gericht. ‘En dat we op dezelfde plek terechtkwamen als op V’s veranda.’ Ze tilde haar arm op. ‘Daar. Daar werd ik wakker.’ Ze wees naar de hoek waar de versleten fauteuil van mijn grootvader stond. Op de vloer ernaast was een brandvlek te zien die min of meer dezelfde vorm had als Noor. ‘En jij werd daar wakker.’ Ze wees door de deur naar de veranda, waar de contouren van mijn lichaam langzaam onder het bloed van het schepsel verdwenen. ‘Op V’s veranda waren we precies even ver van elkaar verwijderd. Jouw handboeien waren vastgemaakt aan de reling daar en ik lag hier.’

Ik voelde een vonk, een teken van leven. ‘En V lag buiten in het gras.’

We keken allebei met een ruk op naar de wapperende hordeur, de overwoekerde tuin, het hoge gras bij het bos, waar de man in de gele regenjas was blijven staan en omlaag had gekeken.

‘Daar,’ fluisterde ik.

Onze lichamen kwamen in beweging. Samen renden we de storm in.